

శ్రీ రామాయణం - సంక్షిప్త నారాంశం (తెలుగు)

రామాయణం హల్మకి మహర్షి రచించిన ఆదికావ్యం. ఇది ఏడు కాండలుగా విభజించబడింది. రాముడు ధర్మనవరూపుడు, నీతి పవిత్రతవం, హనుమంతుడు భక్తి వరతీకలు.

1. బాలకాండం

అయోధ్యలో దశరథ మహారాజుకు నాలుగు కుమారులు జన్మించారు: రాముడు (కౌసల్య), భరతుడు (కైకయి), లక్ష్మణుడు & శత్రుఘ్నుడు (సుమిత్ర). విశ్వామిత్రుడు రామలక్ష్మణులను తీసుకుని యజ్ఞ రక్షణ చేస్తారు. రాముడు శివధనుస్సును తెచ్చి నీతిని విహహం చేసుకుంటాడు. పరశురాముడితోసంఘర్షణ తర్వాత రాముడి మహిమ తెలుస్తుంది.

2. అయోధ్యాకాండం

దశరథుడు రాముణ్ణి యువరాజుగా పట్టాభిషేకం చేయాలనుకుంటాడు. కైకేయి రెండు వరాలు అడుగుతుంది: భరతుడికి రాజ్యం, రాముడికి 14 సంవత్సరాల వనవాసం. రాముడు నీత, లక్ష్మణులతో అడవికి బయలుదేరతాడు. దశరథుడు దుఃఖంతో మరణిస్తాడు. భరతుడు రాముణ్ణి తిరిగి తీసుకురావాలని వరయత్నిస్తాడు కానీ విఫలమవుతాడు.

3. అరణ్యకాండం

వనవాసంలో శూరపణఖ రాముణ్ణి కొరుతుంది. లక్ష్మణుడు ఆమె ముక్కు తెగిస్తాడు. రావణుడు మాయామృగం (బంగారు జింక) పంపి నీతను అపహరిస్తాడు. జటాయువు రావణునితో వ్రోడి మరణిస్తాడు. రామలక్ష్మణులు నీతను వెతుకుతూ ముందుకు నాగుతారు.

4. కిష్కింధాకాండం

రాముడు సుగ్రీమని నేనెహితుడమతాడు. హరిని సంహరిస్తాడు. సుగ్రీమడు హనర సైన్యంతో నీతను వెతకడానికి సహాయం చేస్తాడు. హనరులు దీశలా వెతుకుతారు.

5. సుందరకాండం

హనుమంతుడు సముద్రం దాటి లంకకు వెళ్తాడు. నీతను అశోకవనంలో చూసి రాముని సందేశం, ఉంగరం ఇస్తాడు. లంకను దహనం చేసి తిరిగి వస్తాడు. హనర సైన్యానికి ఆనందం కలుగుతుంది.

6. యుద్ధకాండం

రాముడు హనర సైన్యంతోనేతుమ కట్టి లంక మీద దాడి చేస్తాడు. కుంభకర్ణుడు, ఇంద్రజిత్తు, రావణుడు మృతి చెందుతారు. నీత విముక్తి అవుతుంది. అగ్ని పరీక్ష తర్వాత అయోధ్యకు తిరిగి వస్తారు. రాముడు పట్టాభిషేకం అవుతాడు. రామరాజ్యం న్ధాపన.

7. ఉత్తరకాండం

రామరాజ్యం వివరణ, లవ-కుశల జననం, నీతా పరీక్షయాగం, రాముని అంతిమ గమనం (సరయూ నదీలో జలసమాధి). (ఈ కాండం తరువాత జ్ఞాపించబడినదని కొందరి అభిప్రాయం.)

రామాయణం ధర్మం, భక్తి, కర్తవ్యం, సత్యం బోధిస్తుంది.

'రామోపగోరహమాన్ ధర్మః' - రాముడే ధర్మ నవరూపుడు.

జయ శ్రీరామ్ !